

نومه پولسِ رسول و کلیساي روم

بئۇنەم بىام و دىئەننۇ. ۱۱ سى يىكە مە هام د شوقى دىئەننۇ تا برکتى روحانى ئىتو بېئم كە و واسطەلە وە ايمۇننۇ قۇوت بېزە. ۱۲ يعني يىكە تا مە و شما ھر دىك د ايمۇن يىكتىرى دلگرم بایم. ۱۳ بىرازو، نىمى حام د يە بى خۆر بايت كە چىن گل حاسىمە بىام و تەننۇ، اما ھر گل چىئى پىش اۇمايىه. مى حام د مىن شىما ھم مەصلولى دىرۇ بىكم، ھە چىنۇ كە د مىن باقى غىريپەودىو كىردىمە.

۱۴ مە زىير دىن ھم يوانىيما و ھم بېرىيا، ھم دۇنaiya و ھم نايۇنيا ھىسىم. ۱۵ زوتا مە شوق دارم كە انجىيل يە و شىما ھم كە هايت د روم اعلۇم بىكم.

۱۶ سى يىكە مە د انجىيل عار نارىم، سى يىكە اىي انجىيل، قۇرت خدا آسى نجات ھر گە كە ايمنۇ بىازە، اول يەودى و اوسيھ غىريپەودى. ۱۷ سى يىكە د وە، صالح بىيەنى كە د خدا آ، دىيارى موئە، كە د اول تا و اىخىر و رى پايدە ايمۇنە. چىنۇ كە د كىنۇ خېبىقۇقۇ نبى نىيستە بىيە: «صالح و ايمۇ زىنەئى مى گە».

غَصْوِ خَدَا وَ رَى بَشِّرٍ گَنَهُ كَار

۱۸ سى يىكە غَصْوِ خَدَا د آسْمُو مِيَا و تىيشىك ھر جور بى دىينى و ناراسى مىرمۇنى كە و ناراسىشۇ، نەها حقىقتى نە مئىزىن. ۱۹ سى يىكە او چىئى كە د خدا موئە إشناخت و ونۇ دىيارى آ، سى يىكە خدا وە نە سىشۇ دىيارى كىردى. ۲۰ سى يىكە او صفتىيَا خدا كە نىموئە دىشۇ،

۱ د لا پولس، غُلِيم مسيح عيسى، كە دعوت بىيە سى رسالت و وخم بىيە سى انجىيل خدا! ۲ ھە او انجىيل كە خدا د زى، و واسطە پېغەمەريا خۇش، د كىنۇيا مقدس و عەدەشە دئى، ۳ د بازە كۈش، كە د لاحاظ جسم د لۇن داود داتشا اوما و دى، ۴ و د لاحاظ روح قدوسىت وا زىنە بىپەنلىش د مۇردە يىا د قۇوت اعلمۇم بى كە كۈر خدا آ، يعني خداوند ايمى عيسى مسيح، ۵ خدا توسط مسيح و ايمى فيض دە تا رسول يىا او بايم و گىرىد ملت يىا نە و ايمۇ و اطاعت مسيح بىارىم. ۶ يە شىما نە ھم مئىزە د ور، كە دعوت بىيە تا هىن عيسى مسيح بايت، ۷ و گىرىد ونۇنى كە هان د روم كە خدا دوسيشۇ دارە و دعوت بىيە تا قۇم مقدس خدا باش: فيض فۇ سِلامتى د لا خدا بۇھ ايمى و خداوند عيسى مسيح و شىما با.

شوق پولس سى رىته و روم

۱ ور ز ھر چى، خداي خۇمه و واسطە عيسى مسيح، و سۇنه گىرىد شىما شكر مى كىم سى يىكە خۆر ايمۇننۇ د گىرىد دنبا پېچىسە. ۹ سى يىكە خدائى كە او نە واتمۇم دلۇجۇنەم د كار انجىيل كۈش خدمت مى كىم، گوواھ مەنە كە چەطور شىما نە كىڭاڭ د دعايام مىارام و وير ۱۰ و همىشە د دعايام مى حام كە آر خدا باحا ايمدا دس آخر

آ، نه تنیا خوشو آنجوم می‌گن، بلکم و نوئی نه هم
که ای کاریا نه می‌گن، تایید می‌گن.

داوری عادلوئه خدا

۲ پس تو ایمی که یک هنی نه داوری می‌کی،
هر گه که بوعی هیچ عذر و بینه‌ای ناری.
سی یکه وا داوری د باره یکی هنی خوته محکوم
می‌کی، سی یکه تو، ا داقر، خوت ھه او کاریا نه
می‌کی. ۲ ایما دونیم که داوری خدا و ری و نو که
ای کاریا نه می‌گن، بر حق آ. ۳ تو ایمی که باقی
نه داوری می‌کی و خوت ھه او کاریا نه می‌کی،
گمومی کی که د داوری خدا در میری؟ ۴ یا یکه،
مربونی و طاقت و صور زیاد خدا نه و جسوس
نمیرای و غافلی که مربونی خدا د پنه آ که تو
نه بیاره و توبه؟

۵ اما تو و سنه سرسختی و دل ناتوبه کارت،
غضبو خدا نه سی خوت سی روز غضبو آمار
می‌کی، روزی که د وه داوری عادلوئه خدا دیاری
موئه. ۶ خدا و هر گه و قدر کاریائی که می‌گه،
سزا می‌نه. ۷ خدا حیات ابدی نه و گسونی
می‌نه که وا صور د آنجوم کاریا خو، د دم
چلال و قرب و زینه ابدی آن؛ ۸ اما سی و نو
که غورت آن و حقیقت نه اطاعت نمی‌گن،
بلکم ناراسی نه اطاعت می‌گن، غیظ و غضبو
ھی. ۹ هر گه که گنی نه وجای میازه رنج و عذبو
نصبیوش موئه، اول یهود او سه غیریهود. ۱۰ اما
چلال و قرب و آرمی خدا نصیو گسونی موئه
که خوئی می‌گن، اول یهود دما وھ غیریهود.
۱۱ سی یکه خدا دوچشکی نمی‌گه.

۱۲ سی یکه گرد گسونی که شریعت موسی
نه نارن و گنھ می‌گن، بدون شریعت هم هلاک
موئن، و گرد گسونی که هان و زیر شریعت
موسی و گنھ می‌گن، توسط شریعت داوری
موئن. ۱۳ سی یکه و نو که شریعت نه می‌شنوئن،

يعنى قوت ابدی و ذات الهیش د شروع خلقت
دنیا و وسیله کاریا او خو دیاری بینه، پس و نو
د هیچ عذر و بینه‌ای نارن.

۲۱ سی یکه هر چن خدا نه اشتاختن، اما
قرب او نه هه چخ خدا نه ناشاشتن و شکرش
نکردن، بلکم د فکر خوشو گرفتار چیا باطل
بین و دلیا نفهمشو نه تاریکی گرت د ور. ۲۲
یکه ادعا دونائی می‌کردن، نایو بین. ۲۳ و چلال
خدای ابدی نه وا شکل یائی چی انسان فانی و
بالنه‌یا و حیوونیا و خزنده‌یا عوض کردن.

۲۴ پس خدا هم و نو نه د شهوت یا دلشو و
ناپاکی ول کرد، تا د مین خوشو بدن یا خوشو
نه بی قرب بگن، ۲۵ سی یکه و نو حقیقت نه که
د باره خدا هی وا درو عوض کردن و آفریده‌یا
خدا نه د جال خود آفریننده، پرسش و خدمت
کردن، خدائی که تا ابد شایسته پرسش آ. آمین.

۲۶ سی اپی خاطر خدا هم و نو نه د هوس یا
ناپسخ خوشو ول کرد. سی یکه زیونش رو بسطه‌یا
طبیعی نه وا رابطه‌یا غیرطبیعی عوض کردن؛
۲۷ و هه و ای صورت، پیایا هم د رابطه طبیعی
وا رن دس گشین و د مین لش شهوت وا
یک، سوختن، پیایا وا پیایا کاریا ناپسخ کردن
و مكافات عمل گن خوشونه گیرن.

۲۸ و د اوچه که سی و نو اشتاخته خدا
ارزشی ناشاشت، خدا و نو نه ول کرد د فکریا
گیشتو تا او چیئی که نبايس بگن، بگن. ۲۹ و نو
نقاائق پر د همه جور ناراسی، گنی، طمع،
بدخواهی بین. و نو نقاائق پر د حسیدی، قتل،
مراهقه، فریو، و بدخواهی آن. و نو چوو روی،
۳۰ بختوم زه، دشمه نون خدا، پری، غت و
قمعز آن. سی شر و پاکرده، زهیا تازه‌ای می‌سازن،
نافرم و دا آ و بوه، ۳۱ نفهم، بی‌تفا، بی‌عاطفه و
بی‌رحم آن. ۳۲ وا یکه د حکم عادلوئه خدا خور
دازن که مكافات و نو که ای کاریا نه می‌گن مرگ

اوامر شريعت نه وجا بيازه، مه ختنەنويهەن وە ختنەنويهەن و جسو نيميا؟^{۲۷} پس وە كە دجسم ختنەنويهەن، ول شريعت نه نئە ميازه، تو نه محکوم مىگە، تو كە هم قانون يانىستە شريعت نه دارى و هم ختنەنويهەن، اما شريعت خدا نه مىشكىنى.

۲۸ سى يىكە يهودى وە نى كە د ظاهر يهودى با، و ختنەنەن د ظاهرى و جسمى نى.^{۲۹} بلىكم يهودى وە آكە د باطىل يهودى با، و ختنەن، چى قلبى اى، آكە د دس روح خدا آنجوم مىتىزد، نە و توسط پە نىستە. چى كسى نە خدا تحسين مىگە، نە انسان.

خدا بفادرار

۳۰ پس فاياده يهودى بىپە چىئە؟ يا ختنەن چە نفعى دارە؟^{۲۰} خيلى، د هر نظر. اول يىكە كلۇم خدا و آمۇنت وشۇ سېرىدە بىيە.
۳۱ آر قىرى دشۇ بفادرار نوين، چى موئە؟ يعني بفادرار نويهەن ونۇ، بفادرار خدا نە باطل مىگە؟^{۲۱} هرگى! حتى آر گىرد آيمىا دروزە باز، خداراسگۇ آ! هە چىنۇ كە د مزمور داودون نىستە بىيە:

«زوتا، ھە كە قىصە مىكى، حق ھا وا تو، و ھە كە داۋرى مىكى، غالۇ موئى.»
۳۲ اما آر ناراسى ايما راسى خدا نە ديارى مىگە، چى باپس بۇئىم؟ مە خدا ئالام آ اوسيه كە ومو غىظى مىگە؟ (ھە چى انسان قىصە مىكىم).^{۲۲} هرگىز! سى يىكە اوسيه خدا چى طور تۇنە دنیا نە داۋرى بىگە؟^{۲۳} اما آر و سۇنە درو مە حقيقى خدا بىشىز چلال پىا مىگە، سى چى مە هەنى چى پە گۈنە كار محکوم موئىم؟^{۲۴} و سى چى نۇئىم: «بىایت گىنى تكىم تا دىش خۇنى و دس

و تە خدا صالح نىيسىن، بلىكم ونۇنى كە شريعت نە وجا ميازىن صالح و جسو ميان.^{۲۵} سى يىكە كە غيريهودىو، كە شريعت نازن، كاريا شريعت نە بىنا و سرشت وجا ميازىن، ونۇ وا يىكە شريعت نازن، سى خۇشۇ شريعت هىسىن.^{۲۶} ونۇ نىشۇ مىئن كە كار شريعت و رى دلىاپاشۇ نىستە بىتە، د حالى كە وجدانشۇ هم يە نە شاھادتى مىڭە، و فكرىاپاشۇ ياخۇنى د روزى محکوم مىگە ياخۇنى د تېرىڭەشۇ مىگە،^{۲۷} يە د اتفاق مىفتە كە خدا و طبق انجىلى كە مە اعلان مىكىم، سيريا دلى آيمىا نە توسط مسيح عىسى داۋرى مىگە.

۲۸ اما آر تو كە خۇتە يهودى دۇنى و تىكتەها و شريعت و د يىكە خدا نە مىشناسى، و خۇت مى بالنى،^{۲۸} و ارادە او نە دۇنى و سى يىكە د شريعت تعلمى گىرتىيە، د هەمە بىرتسۇ نە قبول مىكى،^{۲۹} و آر خاطرجمۇ كە تو خود زەنمۇ كورىائى، و سى ونۇ كە د تارىكى و سر مۇرن،^{۳۰} نىرى، مربى ناپۇنیا، و معلم تچۇنى، تو كە شريعت نە كە معرفت و حقىقت آ، دارىش- ۳۱ پس تو كە و باقى ياي مىئى، و خۇت ياي نىمىئى؟ تو كە و تىشكى دوزى موعظە مىكى، اوسيه خۇت دوزى مىكى؟^{۳۲} تو كە مۇئى زىنا نىكۇ، خۇت زىنا مىكى؟ تو كە د بىت يانى نفترت دارى، خۇت معبدىيا بىغارت مىكى؟^{۳۳} تو كە و داشتەن شريعت مى بالنى، وا اشىكناڭەن شريعت و خدا بى قىرى مىكى.^{۳۴} سىيتكە، چىنۇ كە د كىنۇ انبىيا نىستە بىيە: «و سۇنە شىما د مىن غيريهودىو و نۇم خدا كېفەر مىگەن.»^{۳۵}

۳۶ ختنەن اوسيه ارزىش دارە كە شريعت نە وجابىاريت، اما آر شريعت نە بشىكىنى، چى پەنە آكە ختنەن نويئىنونە.^{۳۶} پس آر بىيائى كە ختنەن نويە،

شريعت، دٽه خدا صالح و حسُو نمیا، سی یکه شريعت، گنه نه و ایما نشویه.

صالح و حسُو اومایه د ره ایمو

۲۱ اما ایمداد چگا د شريعت، او صالح بیهند که د خدا آ دیاری بیهه، هه چنۇ که شريعت و بیعمدرا و وه شاهادتی بیئن. ۲۲ ای صالح بیهه که د خدا آ د ره ایمو و عیسی مسیح آ و نصیو گرد و نونی موئه که ایمو میارن. د ای مورد هیچ فرقی نی: ۲۳ سی یکه گرد، گنه کردنَه و د چالا خدا گم میازن، ۲۴ و وا پیشگشی فیضی خدا، و واسطه خی باها آزادی که د مسیح عیسی آ، صالح و حسُو میان، ۲۵ که خدا عیسی مسیح نه د نهایر هه چی کفازه گنه بیا توسط خینیش قرار ده، تا د ره ایمو و دس بیا. یه سی نشو دیئن عدالت خدا بی، سی یکه او وا صور خدائی خوش د گنه بیائی که د زی آنجوم بی بی چش پوشی گردي. ۲۶ یه سی یه بی تا صالح بیهند خوشیه د ای زمو نشو بیهه، تا او خوش عادل با و گسی نه هم که و عیسی ایمو داره، صالح و حسُو بیاز.

۲۷ پس د چه جا افتخاری آ د جا افتخار نی! و ری چه حسُوی؟ و سنه شريعت اعمال؟ آلوت که نه، بلکم و سنه شريعت ایمو. ۲۸ سی یکه ایما باور داریم که آیم بی یکه کاریا شريعت بیه بگه، توسط ایموئه که صالح و حسُو میا. ۲۹ یعنی خدا هه خدا یهودیونه؟ مه خدا غیریهودیو هم نی؟ آلوت که او خداری غیریهودیو هم هی، ۳۰ سی یکه تبایا بیه خدا

بیا» هه چنۇ که قری و ایما بختوم زنَه، ادعا می گن که ایما چنی مُوثیم؟ محکومیت پنۇ عادلۇنە آ.

کسی صالح نی

۹ پس چی باپس گت؟ مه ایما یهودیو د غیریهودیو وضع بیتری داریم؟ نه، اصلالا سی یکه ورزز یه ادعا کردىم که همه، یهود و غیریهود هر دک هان زیر بار گنه. ۱۰ هه چنۇ که د گئنۇ مقدس نیسته بی یه:

«هیشگه صالح نی، حتی په نفر،

۱۱ هیشگه فهمیده نی،

هیشگه د فیراقی خدا نی.

۱۲ گرد د خدا ری ورگرننە،

و گردشوا یک باطل بیته.

هیشگه خوئی نی که حتی په نفر،

۱۳ «تسنیشۇ قور ھولفی آ،

دملاوه ها و ری زۇونشۇ.»

۱۴ «زَرْ مار ها و زیر لوعیاشۇ؟»

۱۵ «پا و دو آن سی رختەن خی؟

۱۶ هر جا میزَن، خُروی و سیاروزى

مئى لَن و جا،

۱۷ و وۇرە صُولۇسِلامقى نە نَشناختىنە.»

۱۸ «زَلَه خدا د چش ياشۇنى.»

۱۹ ایمداد ایما دۇنیم که او چیئى که شريعت

مُوئه سی و نونی آ که هان د زیر شريعت، تا

ھر گپی بۆنیه، و گرد دنيا و خدا جۇنۇ پس

بىن. ۲۰ سی یکه هیچ بشرى وا وجا اوردهن کاریا

ختتەن بان ايمۇ مىيازىن، تا صالحبىيە سى و نۇمە و جىسو بىا. ۱۲ و ابراهىم بۇھ ختنەن يە بىا هەم ھى، يعنى بۇھ و نۇكەنەن بىا بىنە، بلکىم دەرە ايمۇ گۈم ورمىيازىن، دەنە او رېنى كە بۇھ ايمىا ابراهىم هەم ورزا زىكە ختنەن با، گۈم ورمى ئاشت.

گىرتەن وَعَدَه خَدَاءِ رَهْ اِيمُو

۱۳ سى يكە دەرە شريعت نوي كە و ابراهىم و نسلش وَعَدَه دئەن بىكە وارث جاھان موئىن، بلکىم دەرە او صالحبىيەن بىكە و رى پايدە ايمۇنە. ۱۴ سى يكە آر و نۇكەنەن بىكە هان زىرى شريعت، وارث بان، ايمۇ باطل موئە وَعَدَه پىكىپتى. ۱۵ سى يكە شريعت، غَصْوُ مِيَارَه، اما جائى كە شريعت نى، إاشكىناپايدەن شريعت هەم نى.

۱۶ زوتا يە و ايمۇنە، تا وَعَدَه و رى فيض با، و ضمانتى با سى گىرد نسل ابراهىم-نە تىندا سى و نۇكەنەن بىكە هان زىرى شريعت، بلکىم هەر كە هەم كە دەيەنون ابراهىم ھەمبىر آ، كە بۇھ گىردىمۇنە. ۱۷ هە چىنۇ كە د تورات نىستەن بىيە: «مە تو نە بۇھ ملت يازىدە كىردىمە.» دەنە خدائى كە ابراهىم وش ايمۇ اورد، كە مۇرەد بىا نە زەنە مى كە و چيائى كە نىسىن، هىستى مى ئە. ۱۸ د جائى كە أمىدى نوى، ابراهىم او اميد باور كىد كە بۇھ ملت يازىدە موئە، چىنۇ كە وش گىتسى كە نسل تو چىنە موئە.» ۱۹ او د ايمۇنىش سۇس نوى، او سە كە و بىن مۇرەد و پىر خۇش سېيل كىرد، سى يكە او نىزىكى صىد سال داشت و او سە كە رەچىم سارا ھەم حۇشك بىي. ۲۰ اما او وَعَدَه خدا د بى ايمۇنى شىك ئىكىد، بلکىم د ايمۇ قۇھ گىرت، خدا نە چىلال دە. ۲۱ او گۈوه كامىل داشت كە خدا تۇنە وَعَدَه خۇش بىقا بىكە.

۲۲ زوتا ايمۇنىش، «سيش صالحبىيە و جىسو اوما،» ۲۳ اما اىي كۈم «سيش و جىسو اوما،» تىندا سى او نىستەن بىي. ۲۴ بلکىم سى ايمىا هەم

ھى، و اىي خدا ختنەن بىيە بىا نە و رى پايدە ايمۇ، و ختنەن بىيە بىا نە هەم و رى پايدە كە او ايمۇ، صالح و جىسو مىيازە. ۲۵ يعنى ايمىا شريعت نە وا اىي ايمۇ مى رىمنىم؟ هەرگز! چُوارشە، شريعت نە پايار مى كيم.

صالح و جىسو اوماپايدەن ابراهىم دەرە ايمۇ

۲۶ پى د باراده او چىئى كە ابراهىم و داس اورد، چى موئە گەت، او كە و لاحاظ جسم، جىد ايمىا و جىسو مىيا؟ ۲۷ سى يكە آر ابراهىم تو سەپ كارياش صالح و جىسو اوماپايدە، چىچى سى فخرى كىردى داشت؛ اما نە و تە خدا. ۲۸ سى يكە كىنۇ مقدس چى مۇئە؟ «ابراهىم و خدا ايمۇ اورد و يە سىش صالحبىيە و جىسو اوما»

۲۹ ايمىدا وە كە كار مى كە، مۇزى كە مى سۇنە پېشىش نى، بلکىم خېش آ. ۳۰ و وە كە كارى نىمى كە، بلکىم تو كىلش ها و خدائى كە بى دين يانى نە هەم صالح و جىسو مىيازە، ايمۇنىش سىش صالحبىيە و جىسو مىيا. ۳۱ هە چىنۇ كە داودەن هەم كىنۇ نە كە خدا او نە چىگا د كارياش صالح و جىسو مىيازە، هورم دۇنە، و مۇئە:

۳۲ «خُشَالِ وَنُو كە خَبْطِيَا شُو بَخْشِسَه وَ گَنَهِيَا شُو بَوْشَسَه.

۳۳ «خُشَالِ وَه كە خداوند گَنَهِيَشَه تَنَّىه وَ جَسْوُشَه.»

۳۴ مە اىي خۇشا و حال يان، ھە تىندا سى و نۇنى آ كە ختنەن بىنە يان سى ختنەن بىيە بىا هەم ھى؟ سى يكە مۇئىم كە ايمۇنى ابراهىم سىش صالحبىيە و جىسو اوما. ۳۵ پى د چە وضعى سىش جىسو بى؟ يعنى ھە او سە كە او ختنەن بىا ورزا وە؟ آلوت كە ورزا ختنەن بىيەنلىش بى، نە دىما وە. ۳۶ ابراهىم نىشونە ختنەن بىيە گىرت كە مەھ صالحبىيەنە كە ورزا ختنەن بىيە دەرە ايمۇ نىصىيوش بى. تا او بۇھ گىرد و نۇنى با كە بىيەكە

مرگ و واسطه آیم، حیات و واسطه مسیح

۱۲ پس، هه چنو که گنه توسط په آیم اوما و جاهان، و مرگ توسط گنه اوما، و هه و چنی، مرگ دامون گرد آیم یا نه گرت، سی یکه گرد گنه کردن، ۱۳ سی یکه د راسی ورز یه که حکم شریعت دئه بوله، گنه د جاهان بی، اما جائی که شریعتی نوئه، گنه و چسuo نمیا. ۱۴ وا ای حال، د آیم تا موسی، مرگ و ری همه حاکم بی، حتی و ری ونونی که گنه شو جور نافرمونی آیم نوی، آیم، نمونه او کسی بی که قرار بی بیایه. ۱۵ اما پیشگش چی گنه نی. سی یکه آر توسط گنه په آیم، خیلی یا مُردن، چنی بیشتر فیض خدا و پیشگشی که توسط فیض او په آیم، یعنی عیسی مسیح جور بی، کواکو نصیبو خیلی یا بی. ۱۶ وا ای پیشگش هه چی نتیجه گنه او په آیم نی. سی یکه داوری دما په گنه، محکومیت اورد؛ اما پیشگش د دما گنه یا زیاد اوما و صالحی په نه و اخوش اورد. ۱۷ سی یکه آر، و سنه گنه په آیم، توسط او آیم، مرگ سلطنت کرد، چنی بیشتر ونو که فیض بی خدیجسو خدا و پیشگش صالح بی په نه مئی زن، توسط او آیم، یعنی عیسی مسیح، د حیات سلطنت می گن.

۱۸ پس هه چنو که په گنه باعث محکومیت گرد آیم یا بی، په عمل صالح هم باعث صالح و چسuo اومایه و حیات گرد آیم یا موئه.

۱۹ سی یکه هه چنو که و واسطه نافرمونی په آیم، خیلی یا گنه کار بین، و واسطه اطاعت په آیم خیلی یا صالح موئن.

۲۰ ایمداد، شریعت اوما تا گنه زیاد بوله؛ اما جائی که گنه زیاد بی، فیض بی خدیجسو بیشتر بی.

۲۱ تا، هه چنو که گنه د مرگ سلطنت کرد، فیض هم توسط صالح بی په نی

نیسته بی، تا سی ایما هم و چسuo بیا، سی ایما که ایمۇ اوردیم که او خداوندمو عیسی نه د مُرده یا زنه کردن، ۲۰ وه نه که و سنه گنه یا ایما تسلیم مرگ بی و و سنه صالح و چسuo اومایه ن ایما، د مُرده یا، زنه بی.

صلوٽ وا خدا د ره ایمۇ

۵ پس سی یکه د ره ایمۇ صالح و چسuo اوماییمه، و واسطه خداوندمو عیسی مسیح وا خدا هایم د صلوٽ. ۶ ایما توسط او، و د ره ایمۇ، وا ای فیضی که ایسه هایم دش، دس پیا کردمیمه، و د امید چالا خدا شای می کیم. ۷ آنه تَنیا د یه، بلکم د عَذُوبیا هم شای می کیم، سی یکه دُونیم که عَذُوبیا طاقت و بار میازه، و طاقت، شخصیت و بار میازه، و شخصیت امید و بار میازه؛ ۸ و امید ایما نه بور نمی گه، سی یکه محبت خدا توسط روح القدس که و ایما عطا بی یه، رختیسه د دلمو.

۹ سی یکه رُونی که ایما هنی درمنه بیئیم، مسیح و موقعش جُونیشه نئا سی بی دینیا. ۱۰ سی یکه گم پیش میا که یکی جون خُوشه سی آیم صالحی بَنَیَه، هرچن گاس یکی جرات بگه که جون خُوشه سی آیم خوئی بَنَیَه. ۱۱ اما خدا محبت خُوشه و ایما چنی نشو ده که هه که ایما هنی گنه کار بیئیم، مسیح سی ایما مُرد. ۱۲ پس، د اوچه که، ایما ایسه توسط خین او صالح و چسuo اوماییمه، چنی بیشتر توسط بیشتر ایسه که هایم د صلوٽ، توسط حیات او نجات پیا می کیم. ۱۳ سی یکه آر اویسه که وا خدا دشمه بیئیم، و توسط مرگ گُرش ایما نه وا خوش صول ده، چنی بیشتر ایسه که هایم د صلوٽ، توسط حیات او نجات پیا می کیم. ۱۴ آنه تَنیا یه، بلکم ایما که و واسطه خداوندمو عیسی مسیح، صلوٽ و خدا نصیبومو بی یه، د خدا هم شای می کیم.

د اوچە كە زىر شريعت نىسيت بلکم هايت و زىر فيض.

غلەميا راسى

١٥ پس ايسيه چى؟ يعنى گنه بىكيم سى يىكه و زىر شريعت نىسيم، بلکم زىر فيض ايم؟ اصلا! ١٦ مە نۇونىت آر خۇتو نە چى غلەميا مطىع، بىئيت و دس گسى، غلەميا او گس موئيت كە دش فرمو مۇريت، چە غلەم گنه بايت، كە و مرگ مى گىشە، چە غلەم اطاعت خدا، كە و صالح بىپە مى گىشە؟ ١٧ اما خدا نە شىركە، شىما كە پە زەمونى بىنه گنه بىئيت، ايسيه وا تەمۇم دل مطىع تعليمى بىئيئە كە خدا و شىما دىئە. ١٨ و شىما وا آزاد بىپە د گنه، بىئەيا صالح بىپە بىئيئە. ١٩ مە ها وا زەرون آيم واتۇ قىصە مى كىم، و سۇنه يە كە آيمايىت و جىسمۇ ضعيف آ. سى يىكه ھە چەنۇ كە زەمونى عضويا بىدىنۇ نە چى غلەميا بىئيت و دس ناپاكى و بىقانۇنى، كە مى گىشە و بىقانۇنى بىبىشىر، پس ايسيه وۇ نە و تقدىس بىپە. ٢٠ سى يىكه ھە كە غلەميا گنه بىئيت، د قىيدىن صالح بىپە نۇينىت. ٢١ پس د او زەمو، د چىائى كە ايسيه دشۇ شرم دارىت، چى نىصبىرۇ مۇي؟ سى يىكه عاقۇرت او كاريا مرگ آ! ٢٢ اما ايسيه كە د گنه راها بىئيئە و غلەميا خدا بىئيئە، ثۈرەش سېيۇ تقدىس بىپە ئە كە آخرش مى رىسە و حيات ابدى. ٢٣ سى يىكه مۇز گنه مرگ آ، اما پىشىگىش خدا حيات ابدى آ د خداوند! ايما مسيح عيسى.

آزاد بىپە د شريعت

پىرازو، مە نۇونىت-سى يىكه مە وا وۇنۇ قىصە مى كەم كە شريعت نە دۇن - تىبا تا زەمونى

كە و حيات ابدى مى رىسە سىلطنت مى گە و واسطە خداوند مۇ عيسى مسيح.

مۇرەد د گنە و زىنە ئى د خدا

پس بۇئىم چى؟ يعنى ھە گنه بىكيم تا فيض زىاد بولە؟ ٢٤ اصلا! ايما كە نىسۋەت و گنه مۇردىم، چىطۇر تۇنیم ھەنى د وە زىنە ئى بىكيم؟ ٢٥ مە نۇونىت، گىرد! ايما كە د مسيح عيسى تعميد گىرتىمە، د مرگ او تعميد گىرتىمە؟ ٢٦ پس وا تعميد گىرتە د مرگ، وا او نىئانىمۇنە د قۇر تا ھە چەنۇ كە مسيح نوسېت چىلەل بۇءە، د مۇرەد بىلە ئەنەن، ايما ھەم د تازىنى زىنە ئى گوم ورداريم. ٢٧ پس آر د مۇرەدەن ھە چى مۇرەدەن او، وا او يىكى بىئىمۇنە، حۇكمەن د زىنە بىپەن ھە چى زىنە بىپەن او ھەم وا او يىكى موئىم. ٢٨ ايما دۇنیم او آيم قدىم كە بىئىمۇ، وا او و صلىب گىشىس تا بدن گنە نابود با، تا د بىنە گنە نۇئىم. ٢٩ سى يىكه وە كە مۇرەد، د گنە آزاد بىيە. ٣٠ ايسيه آر وا مسيح مۇرديقە، ايپۇ دارىيم كە وا او زىنە ئى ھەم مى كىم. ٣١ ايما دۇنیم كە مسيح د مۇرەد يا زىنە بىيە، د ھېيج نىمىرىھ؛ مرگ د و رىش سلطەاي نازە. ٣٢ سى يىكه ھە كە او مۇر د بىلەن سى هەمېشە نىسۋەت و گنە مۇر، اما حياتى كە او زىنە ئى مى گە نىسۋەت و خدا زىنە ئى مى گە.

٣٣ پس شىما ھەم باپىس خۇتو نە نىسۋەت و گنە مۇرەد فرض بىكىت و د مسيح عيسى نىسۋەت و خدا، زىنە. ٣٤ پس إجارە نىئيت گنە د بدن يا فانى شىما حاكم با تا د حاسە ياش اطاعت بىكىت. ٣٥ عضويا بىدىنۇ نە نىئيت و دس گنە تا وسىلە ناراسى بان، بلکم ھە چى كىسۇنى كە د مرگ و زىنە ئى ورگىشتىنە، خۇتو نە بىئيت و دس خدا تا عضويا بىدىنۇ و دس خدا وسىلەي باش مەن سى راسى. ٣٦ سى يىكه گنە و رى شىما حاكم نىمۇنە،

وَهِ مِهْ نِهْ كُشت. ۱۲ پس، شريعت مقدس آ، وَ هُدْ شريعت مقدس، دُرس وَ خوا.

۱۳ پس يعني او چيئي كه خوا آ، باعث مرگ مه بی؟ اصلاً بلکم گنه بی كه و واسطه او چيئي كه خوا آ، مرگ نه د مه و وجود اورد تا چنی گنه بی یه ن گنه ديارى با، وَ و واسطه هُدْ شريعت، ديار با گنجي گنه چنی بی خديجسو آ.

۱۴ سی يكه ايما دۇنیم كه شريعت روحاني آ، اما مه جسماني هيسيم، وَهِ چي بَرَدَه وَ گنه فِرُوخَتَه بيمه. ۱۵ سی يكه مه نۇنۇم چى مى كم. سی يكه او چيئي كه مى حام نىمى كم، بلکم هه او چيئي كه د وَه بىيئم ميا، مى كم. ۱۶ ايمدا لار كاري نه كه نىمى حام، مى كم، پس قبول دارم شريعت خوا آ. ۱۷ پس والى چىسۇ دَيَه مه نيسىم كه وَه نه مى كم، بلکم او گنه اى آ كه د مه مالگه كرده. ۱۸ سی يكه دۇنۇم كه د مه، يعني د جسم مه هيچ چى خوئى نى. سی يكه مى حام چيئي نه كي دُرس آتكىم، اما تىيخم وش نِمۇنۈرە. ۱۹ سی يكه او كار خو نه كه مى حام، نىمى كم، بلکم او كار گنى كه نىمى حام، هه وَ جا مى يارم. ۲۰ ايسىه آر كاري نه كه نىمى حام تىكم، مى كم د مه نيسىم كه وَه نه مى كم، بلکم او گنه اى آ كه د مه مالگه كرده.

۲۱ پس و په قانونى بى مۇرم، هه كه مى حام كار خوئى تىكم، گنى ها قىر دىسم. ۲۲ مه د باطىه د شريعت خدا كىنف مى كم، ۲۳ اما قانونى هنى د عُضويا بدن خُوم مئى نىم كه وا شريعتى كه، فكىر مه وَه نه قبول مى گاه، ها د گمۇ وَ مه نه اسىر شريعت گنه مى كه كه د عُضويا بدن مه مالگه كرده. ۲۴ چه آيم خارزارى هيسيم! كى تۇنە مه

كه آيم زَنَه آ شريعت ريش حاكم آ؟ سى يكه، بنا و شريعت، زئنه ميرهدار تا زمۇنى كه ميرهش زَنَه آ وش بسته آ. اما آر ميرهش تميره، زَ د نظر شرعى دش آزاد موئه. ۳ پس آر ھە كه ميرهش زَنَه آ، وا پيائى هنچ زَنَه ئى بگە، زنكار آ. اما آر ميرهش تميره، د اىي شريعت آزاد آ، وَ آر و پيائى هنچ شى بگە، زنكار نى.

۴ هە و چىنى، بِرَأْوُنِم، شىما ھم توسيط بدن مسيح د بابت شريعت مُردىته، تا هين گسى هنچ بايت، وَه كه د مُرَدَه يَا زَنَه بىيە، تا سى خدا ثمر بىاريم. ۵ سى يكه هە كه ايما د جسم بىئىتم، ھوس يا گنه دبار، كە توسيط شريعت ديارى بى، د عُضويا بدن ايما كار مى كردى تا سى مرگ ثمر بىاريم. ۶ اما ايسىه ايما د شريعت راها بىئىمۇنە، وَ د بابت او چيئي كە د قىيدىتىش بىئىتم مُردىم، تا توسيط روح القدس و شيوه تازاھاى، خدمت بكىم، نَه و شيوه گنه اى كە د زى نىستنە بى.

شريعت و گنه

۷ پس بُونئىم چى؟ يعني شريعت گنه آ؟ اصلاً! وا اي حال آر شريعت نوي، نۇنۇسىم گنه چيئه. سى يكه آر شريعت نگتى «طمع نُكُو» نۇنۇسىم طمع كىرده چيئه. ۸ اما گنه، وَ واسطه هُدْ شريعت مجال پيا كردى تا ھمه جور طمع د مه وجود بىازە. سى يكه گنه جىگا د شريعت، مُرَدَه آ. ۹ زمۇنى مه جىگا د شريعت زَنَه بىيئم؛ اما هە يكە هُدْ شريعت اوما، گنه د مه جۇ گىرت و مه مُردىم. ۱۰ هە او هُد كە وَعَدَه حيَاتَ نَه دَه، باعث مرگم بى. ۱۱ سى يكه گنه، وَ واسطه هُدْ شريعت مجال پيا كردى، مه نه فِرِيَونَ وَ وَ واسطه

حيات آ. ۱۱ آر روح وە كە عيسى نە د مۇردە يى زىنه كىرد، د شىما با، وە كە مسيح عيسى نە د مۇردە يى زىنه كىرد، و واسطە روح خۇش كە د شىما مالگە داژە و بدن يى مۇردەنى شىما هەم زىنهئى مى ئە.

۱۲ پس بىارۇ، إيمام زىرى دىنىم، اما نە زىرى دىن جسم، تا و طبىق جسم زىنهئى بېكىم. ۱۳ سى يىكە آر و طبىق جسم زىنهئى بېكىت، مى ميريت، اما آر و واسطە روح خدا، كاريا بىدۇنە بېكۈشىت، زىنه مۇونىت. ۱۴ سى يىكە گىرد وۇنۇ كە د روح خدا هدىايت موئىن، كۇرون خدا آن. ۱۵ سى يىكە شىما روح بېنهئى نە و داس نۇيوردىتە كە هەنى ېفتىت و زەلە، بلکم شىما د مقام گۇرۇ، روح فرزند خواندىگى نە و داس اوردىتە كە و واسطە وە دىنگ مىيارىم: «بۇهە كە! آقام!» ۱۶ روح خدا وا روح إيمام شاھادتى مى ئە كە إيمام بېچۈن خدائىم. ۱۷ و آر بېچۈن خدائىم، پس وارث يا هەم ھىسىم، يعنى وارث يا خدا و هۇمارىث وا مسيح، و شرطى كە إيمام هەم وا او عەذۇ بېكىشىم، تا إيمام هەم وا او جلال پىا بېكىم.

جلال آينىدە

۱۸ سى يىكە و عقىدە مە، عەذۇويَا اي زِمۇ د قىياس وا جلالى كە قىرار آسى إيمام ديارى بولە، هىچ آ. ۱۹ سى يىكە خلقت وا شۇق زىياد چىش و زە ديارى بىپەن كۇرون خدا آ. ۲۰ سى يىكە خلقت مطىع بطالت بى، نە و حاسە خۇش، بلکم و سۇنە او كە وە نە مطىع كىرد، و اي اميد كە ۲۱ خود خلقت هەم د بېنهئى فسات نجات پىا مى كە و د آزادى پۇر جلال بېچۈن خدا ھەم بىر مۆئە.

۲۲ سى يىكە إيمام دۇنیم كە گىرد خلقت تا ھە ايسيه وا يىك د دەرىدى چى درد رۇ كۇتارو مىيارىم. ۲۳ و نە ئىتىا خلقت، بلکم خود إيمام هەم كە نۇبېر روح خدا نە دارىم، د مىنيدلۇ خۇمۇ كۇتارو

نە د قېپ اىي بدن مرگ راهائى بېئە؟ ۲۵ خدا نە شكر و واسطە خداوند إيمام عيسى مسيح! پس، مە خۇم وا فكىرم شريعت خدا نە بېنهئى مى كەم، اما وا جسمم شريعت گنە نە بېنهئى مى كەم.

زىنهئى د روح خدا

پس إيمىdal سى وۇنۇ كە هان د مسيح عيسى، د هىچ مەحكومىتى نى، ۲۶ سى يىكە شريعت روح حيات د مسيح عيسى، شىما نە د شريعت گنە و مرگ آزاد كىرد. ۲۷ سى يىكە چىئى كە شريعت و سۇنە ضعيفى بىپەن جسم تئۇنسى بگە، خدا و آنچۈم رەسن. او كە خۇشە و شاباھت جسم گنە كار كىلدى تا قۇزۇنى گنە" با، و چىنى گنە نە د جسم مەحكوم كىرد، ۲۸ تا او چىا دۇرسى كە شريعت مى حاس، د إيمام و آنچۈم بىرسە، د إيمام كە و طبىق روح خدا گوم ورمايىم، نە و طبىق جسم.

۲۹ سى يىكە وۇنۇ كە جسمانى آن، فكىشۇ ها و رى چىا جسمانى، اما وۇنۇ كە روح خدا نە دازن، فكىشۇ ها و رى چىا روحانى. ۳۰ سى يىكە ئىتايىن فكىر و رى روح خدا، حيات و آ، اما ئىتايىن فكىر و رى روح خدا، جسم و صۇلۇسلامىتى آ. ۳۱ سى يىكە فكىرى كە و رى جسم ئىتايىن بى يە وا خدا دۇشىمىت دازە، سى يىكە خۇشە مطىع شريعت خدا نىمى كە و تئۇنە هەم بگە. ۳۲ گىسۇنى كە هان د حاكمىت جسم، تئۇنە خدا نە راضى بېگن.

۳۳ هەر چىن شىما د حاكمىت جسم نىسيت، بلکم هايت د حاكمىت روح خدا، آلوت آر روح خدا د شىما مالگە داشتۇئە. آر كسى روح مسيح نە ئىتاشتۇئە، او هين مسيح نى. ۳۴ اما آر مسيح ها د شىما، ھەرچىن بدن و سۇنە گنە مۇردە، اما سى يىكە صالح و جسۇ أومايمىتە، روح خدا سىتۇ

و دَسِ راسِ خدا، اوَنَهِ كِه و راسِي سِي ایما شفاعت مِي گَه! ^{۳۵} كِتَه كِه ایما نِه دِ محبَّت مسيح چَگا مِي گَه؟ چَمَر، جَر، جَفا، فَطَى، بِرْنَهُئِي، خَطَر، شِمشِير؟ ^{۳۶} چَنُو كِه دِ كِتُو زَبُور داَوَود نِيسَتَه بِيَه، «ایما تُمُور روز، و سُنَه تو مِي رِيم و گُومِ مرگ، هِه چَي گُوهِيائِي كِه مُونَسُو سِي گُشتَار»

^{۳۷} اما دِ گِرَد اِي چِيا و واسطَله وَه كِه ایما نِه محبت كِرد، بالاتر دِ وِنُونِي هيسيم كِه غالُو اُومانه. ^{۳۸} سِي یکه گُوهِ دارِم كِه نَه مرگ وَه نَه زَنَهُئِي، نَه فرشَتَه يَا، نَه رياستَيَا، نَه چِيا اِي زَفُو وَه نَه چِيا آيَنَه، وَه قَوْهِيَا ^{۳۹} نَه بِلُي وَه قَيلِي، نَه هِيج چِيئِي هَنَي دِ گِرَد خَلَقَت، تَنُونَه اِيما نِه دِ محبت خدا كِه دِ خداونِد اِيما مسيح عيسى آ، چَگا بَكَه.

قوم بَرگزَيه خدا

۹ مِه دِ مسيح راسِ مُؤَمَّن، نَه درُو، وِجَدَانِم و واسطَله روح القدس گَواهِ مِنَه ^۲ كِه دِ قَلِبِ حُوم دَرِدِ گُرُونِي دارِم وَه هميشهَ غَمِ دبارِم. ^۳ سِي یکه كاش مِه حُوم دِ رَه بِرَارُونِم كِه طبقِ جسم قُومُونِتَن، ملعونَ وَ دِ مسيح چَگا مِويئِم. ^۴ وِنُونِي اسرائِيلِي آن، وَ فرزندخواندگِي، جَلال، عَهْدِيَا هَين وَنُونَه، شريعت وَ وِنُونِي دِيَهِيَه، پِرسِيش وَ وَعَدهِيَا، هَين وَنُونَه؛ ^۵ بُوهِيَا قُومِ هَين وَنُونَه، وَ مسيح، وَ طبقِ جسم، دِ لُون وَنُونَه خَدائِي كِه بالاي همه آ، هورِم آتا وَ ابد. آمين.

۷ اما منظورِ يَه فِي كِه كَلُومِ خدا وَ آنِجُوم نَرِسَتَه. سِي یکه گِرَد وِنُونِي كِه دِ قُومِ اسرائِيل آن، دِ راسِي اسرائِيلِي نِيسِين؛ ^۷ وَ گِرَد وِنُونِي كِه دِ نسلِ ابراهِيم آن، بَچُونِ او وَ جَسُو نِيمان. بلِكِم دِ تورات نِيسَتَه بِيَه: «نسَلِ تو دِ اسْحَق وَ جَسُو مِيَا». ^۸ يعني بَچُونِي كِه وَ طريقِ جسم اُومانه وَ دِي بَچُونِ خدا نِيسِين، بلِكِم بَچُونِ

ميارِيم، دِ حالِي كِه دِ مقام گُزو وَ شُوقِ چش وَ رَه فرزند خواندگِي، يعني راهائي بدنِيَا خُومُو هيسيم. ^۹ سِي یکه اِيما دِ اي ۱۰ اميد نجات پِيا كِرديم. ايمداَل اميدِي كِه وَ دَسِ اُوماَيِه، دَامِيد نِي. سِي یکه چطورِ موئَه كِسِي وَ اميدِ چيئِي با كِه دِ زَي وَه نِه وَ دَسِ اُورَدَه؟ ^{۱۰} اما آر وَ چيئِي كِه وَ دَسِ نِيُوماَيِه اميدِ داريِم، وا صُورِ چش وَ رَهشِيم.

^{۲۶} هِه وَ چَي روحِ خدا دِ ضعفِمُو مِيا وَ كِمَكِمُو. سِي یکه اِيما نِونِيِم سِي چَه چِيئِي بايس دعا بِكِيم، اما روحِ خدا خُوش وَ كُثُوريائِي كِه وَ حرفِ نِيمِيَا، سِيمُو شفاعت مِي گَه. ^{۲۷} وَ او كِه دلِيَا نِه مِ جوَاهِ، فَكِرِ روحِ نِه دُونَه، سِي یکه روحِ طبقِ إرادَهِ خدا، سِي ايمُودارِيَا وَ مسيح، شفاعت مِي گَه.

^{۲۸} وَ اِيما دُونِيِم دِ حَقِ وِنُونِي كِه خدا نِه دوس دازن وَ طبقِ إرادَهِ خدا خَتنَه بِيَنه، گِرَدِ چِيا وَ یک سِي خَير وِنُونِي هان دِ كار. ^{۲۹} سِي یکه خدا وَنُونِي نِه كِه دِ زَي اشتاخت، وِنُونِي دِ زَي تعبيِن گِرَد تا وَ شِكْلِ گُريشِ دران، تا دِ مِين بِرازِيَا زِيادِي، مسيح اولِزا با. ^{۳۰} وَ او وِنُونِي نِه كِه دِ زَي تعبيِن گِرَد، هِه چِنِي دعوتِ كِرد، وَ وِنُونِي نِه كِه دعوتِ كِرد هِه چِنِي صالح وَ جَسُو اُورَد، وَ وِنُونِي نِه كِه صالح وَ جَسُو اُورَد هِه چِنِي جَلال. ^{۳۱}

۳۱ پِس دِ بِرُورِ گِرَد بِنُو چِي موئَه گَت؟ آر خدا هَا وا اِيما، كِتَه كِه نِونِسوئِه وَ تيشِكِ اِيما با. ^{۳۲} او كِه گُرِ خُوشِه درِيغِ تَكِيد بلِكِم وَه نِه دِ رَه گِرَد اِيما تسلِيمِ كِرد، چطورِ وارد وَه گِرَدِ چِيا نِه وَ دَسِ دِلوازِي وَ اِيما نِمي وَ خشته؟ ^{۳۳} كِتَه كِه جَرأتِ بَكَه وَ تيشِكِ بَرگزِيدَه يا خدا بُختُوم بَزَتَه؟ خدا آ كِه وِنُونِي هِيصالِح وَ جَسُو مِيازَه! ^{۳۴} كِتَه كِه محاكمَشُو بَكَه؟ مسيحِ عيسى كِه مُرد- دِ وَه بالاتِر، دِ مُردَهِيَا زَنَه بِي- وَه كِه هَا

نې كە سى نابودى آمادە بىئە و طاقت زىاد تاو بىازە؟^{۲۳} تا چالال بى خىدىجىسى خۇشە سى ظرف يارا ـرحمتىش ديارى بىگە، ظرف يائى كە د نەھاير سى چلال آمادە كىردى،^{۲۴} حتى ايمانە ھەم كە د لە او دعوت بىئىمۇئە مئرە د ور، نە تىندا د يەھودىو بلکەم د غىرىيەھودىو ھەم.^{۲۵} ھە چنۇ كە ھوشۇن بى مۇئە:

«وِنُو كە قُوم مە نۈپىن، مى كىمۇش و
قُوم خۇم،
و وە كە سىتىن مە نوى، مى كىمۇش و
سىتىن خۇم.»

۲۶ و ھەم

«وَهِهِ دَأْوَجَائِي كَهِ وِشُو گُتِسْ:
”شِمَا قُوم مِهِ نِيسيت“،

د اوچە وِنُو بَجُون خَدَائِي زَيَّه“ حَتَّى مَوْئِن.“^{۲۶}
و إشغىنايى د بازە قۇم اسرائىيل چى مۇئە:^{۲۷}
«ھەر چىن شمار قۇم اسرائىيل چى ھُسْكُوْيَا دريا
با، تىندا قىرى دىشۇ نجات پيا مى گىن،^{۲۸} سى ياكە
خداوند كلۇم خۇشە و طور كامل و بى آنڭلات
و رى زىمى آنجۇم مى ئە».«^{۲۹} و ھە چنۇ كە إشغىنا
نىبى پىشگۈئى كىرد:

«آر خداوند لىشكىريا نسلى سىيمۇ
نىمىيەشت وجا،
موئىئىم ھە چى شهر سُدوم و چى
شهر عمۇزه.»

بى ايمۇنى قۇم اسرائىيل

۳۰ پس ايمان چى بۇئىم؟ ياكە غىرىيەھودىيۇنى كە د دۇم صالح بى يە نۈپىن، او نە و داس أۇردىن، يعنى او صالح بى يەنى كە د رە ئامۇ و داس مىا؛^{۳۱} اما قۇم اسرائىيل كە د دۇم شرىعتى بىين كە وِنُو نە و صالح بى يە بىرسە، وە نە و داس نىيوردىن.^{۳۲} سى چى؟ سى ياكە نە د رە ئامۇ، بلکەم د رە كاريا د دۇم

و ھە، نسل ابراهىم و چىسۇ مىيان.^۹ سى ياكە اوچىئى كە و ھە گەت پىنهآ: «سالى ھەنى اپى موقع ورمى گىردى، و سارا چىخۇ گىرى مۇئە.»^{۱۰}

و نە تىندا يە، بلکەم ھە كە رېكا ھەم د ھەپىا، يعنى د جىد ايمام اسحق، لِفُونَه أُوس بى،^{۱۱} ھە چىن وِنُو ھەنى و دى نىيۇمائىنى و هېيج كار خو ياخىنى تىكىدىنىـ سى ياكە قىصت خدا د انتخابىش پاپار بۇئىنە، نە و سۇنە كارىيائى كە مى گىن، بلکەم و سۇنە وە كە د دعوت مى گەـ^{۱۲} و رېكا گىتسى كە د گەپە كۈچگە نە خدمت مى گە.«^{۱۳} چنۇ كە د كېتۇ ملاكى نى نىستە بى يە: «يعقوب بە دوس داشتىم اما د عيسىو بىئىم مى ما.»^{۱۴}

۱۴ پس ايمان چى بۇئىم؟ بۇئىم خدا بى انصاف آ؟ اصلا!^{۱۵} سى ياكە و موسى مۇئە:

«رَحْمٌ مِّنْ كَمْ وِ كَسِي كَهِ وِشِ رَحْمٌ دَارِمْ،
و دِلْسُوزِي مِنْ كَمْ وِ كَسِي كَهِ دِلْم سِيشِ
مِي سُوزَه.»

۱۶ پس، يە و حاس يا تېقلا انسان رېطى نازە، بلکەم رېطىش و خدائى آ كە رَحْم دَارِم.^{۱۷} سى ياكە د تورات و فرعون مۇئە: «مِه تو نِه سى يە بۇلۇن كىردىم تا قُوه خُومِه د تو نِسُو بِئِم، وَ تَا يَهِ كَهِ نُومِ مِه د سَرْتَاسِرِ زِيِّ إِلْعُوم بُوئَه.»^{۱۸} پس خدا و ھەر كە با حارَحَم مى گە و ھەر كە نە با حا سىنگەل مى گە.

۱۹ اوسيه و مە مۇئى: «بَهْ دَ سى چى ايمان نە
منا مى گە؟ سى ياكە كىيە كە تۇنسوئە د بِرْوَوْر
إِرَادَه خَدَا بِسَه؟»^{۲۰} اما إنسان، تو كېئى كە وَا

خدا جَرِبِحَث بَكْ؟ «قَهْ مَخْلُوقُ تُونَه وَ خَالَقِ
خُوش بُوئَه سى چى مە نە چىن ساخَتِي؟»^{۲۱} مە كىزە گەر اي حق نە نازە كە د مُشْتى خَرَه، ظرفى سى كاريا مەم و ظرفى ھەنى سى وَرِدَس بَسَارَه؟^{۲۲} چى مۇئە آر خدا وا ياكە مى حا غىظ خۇشە نىشۇ بِئَه و قُوه خُوشە بَشْتَانَسُونَه، ظرف يارا

ایمُو بیاره، خجالت نموئه.»^{۱۲} سی یکه مایین یهودی و غیریهودی هیچ فرقی نی، سی یکه هه او خداوند، خداوند همه آ و گرد و نوئی که او نه هنا می گن، کواکو برکت می گه. ^{۱۳} سی یکه «هر گه نوم خداوند نه هنا بگه، نجات پیا می گه.»

^{۱۴} پس چطور، کسی نه هنا بگن که و او ایمُو نیووردنه؟ و چطور و کسی ایمُو بیارن که هرگر د باره او نشتفته؟ و چطور بشنوئن بی یکه کسی سیشو موعظه تکه؟ ^{۱۵} و چطور موعظه تکن آر کل نوئن؟ چنۇ که د گنۇ اشعیا نبی نیسته بی یه: «جه قشنگ آ پایا و نوئی که خور خوش انجیل نه موعظه می گن.» ^{۱۶} اما گرد و نو د انجیل اطاعت نکرده. سی یکه اشعیا نبی موه: «ا! خداوند، چه کسی اوچیئی نه که د ایما اشتفتاه باور کرده؟» ^{۱۷} پس، ایمُو د اشتفتاه میایه، و اشتفتاه د ره کلوم مسیح. ^{۱۸} اما می پرسم: مه نشتفته؟ آلوت که اشتفتنه، سی یکه

«ذنگشو پیچسه د سرتاسر زمی،
و کلومشو رسسه تا و او سر دنیا.»

^{۱۹} اما می پرسم: مه قوم اسرائیل او چیئی نه که اشتفت نقمیس؟ اول، موسی موه:
«و واسطه و نو که ملتی و جسۇ نمیان،
«شما نه و غیرت مونم،
و و واسطه ملت نایونی
ئش غیظ شما نه روشه می کم.» ^{۲۰}

او سه، اشعیا وا جرات موه:
«و نو که د دم مه نوبین، مه نه پیا کرده؛
و و نو که مه نه ناحاسن خومه
نیشو دمه.»

^{۲۱} اما د باره قوم اسرائیل موه:
«تموم رو دس بای خومه دراز کرده
والا قومی که هان و تیشک مه و تور آن.»

وه بین. و نو د ری او "بردی که باعث و زمی خرد نشونه" کفتیسنه و زمی. ^{۲۲} چنۇ که د گنۇ اشعیا نبی نیسته بی یه:

«ایمدال د گوء صهیون بردی می نیئم که باعث زمی خردنه،
و گمری که باعث افتایه نه؛
و هر گه و وه ایمُو بیاره،
خجالت نموئه.»

^{۲۳} برازو، حاسه قلبی و دعا مه و ته خدا سی یهودیو پنه آ که نجات پیا بگن. ^{۲۴} سی یکه مه د باره شو شاهادتی می ئم که سی خدا غیرت دارن، اما ای غیرت د ری شناخت نی. ^{۲۵} سی یکه صالح بی پنه نه که د خدا آن قمیسین، و د دم ثابت کرده ن صالح بی پنه خوشو بین، و نو د بروور او صالح بی پنه که د خدا آ، سر نم نکردن. ^{۲۶} سی یکه مسیح آخر شریعت آتا هر گه و او ایمُو بیاره، صالح و جسۇ بیا.

^{۲۷} سی یکه موسی د باره او صالح بی پنه که و ری پایه شریعت آمی نیسته، که «کسی که هدیا نه آنجمو می ئه تو سلط و نو زنھی می گه.» ^{۲۸} اما او صالح بی پنه که و ری پایه ایمُونه موه: «د گنۇ نوئیت کیه که رۇئه بالا و آسمۇ؟» (اتا مسیح نه بیاره و هار). ^{۲۹} یا «کیه که رۇئه و هار و دنیای مردەیا؟» (اتا مسیح نه د مردەیا زنە تکه). ^{۳۰} اما او چی موه؟ یکه «ای کلوم ها د نزیک تو، ها د دم تو، و ها د دل تو.» (یه هه او کلوم ایمُونه که ایما اعلوم می کیم)؛ ^{۳۱} سی یکه آر و زۇون خوت اعتراف بکی «عیسی خداوند آ» و د دل خوت ایمُو داشتؤی که خدا او نه د مردەیا زنە کرد، نجات پیا می کی. ^{۳۲} سی یکه د دل آ که آیم ایمُو میاره و صالح و جسۇ میا، و زۇونه که اعتراف می گه و نجات پیا می گه. ^{۳۳} سی یکه گنۇ اشعیا نبی موه: «هر گه و او

باقىمنەيا اسرائىل

و نۇ، نجات نىصيو غىرييەودىيۇ بى يە، تا قۇرم اسرائىل بىا و غيرت. ^{۱۲} ايسە آر خېط و نۇ باعىش دۇلەمەنى دنيا آ، و آر شىكىشۇ باعىش دۇلەمەنى غىرييەودىيۇنە، ھە كە قۇرم يەود و طور كامل نجات پىا بىگن چىن بىشىر باعىش دۇلەمەنى موئىن! ^{۱۳}

^{۱۳} ايمىdal رى صىبىتمە ha وا شىما غىرييەودىيۇ. د اوچە كە مە رسول غىرييەودىيۇنە، و خدمىت خۇم مۇنىم ^{۱۴} تا پە جورى ھۇم تىزىدا خۇمە بىارم و غيرت، و قىرى دىشۇ نە نجات يېئم. ^{۱۵} سى يىكە آر زىدىپەن شۇ و معنى ضۇول خدا وا جاهان آ، قبولبىپەن شۇ چى مۇئە، غىر زىنبىپە د مۇردە؟ ^{۱۶} آر تىكىلونجىھەاي د خمير كە و عنوان نۇبىر و خدا تقدىم مۇئە، مقدس با، پس گىردى خمير مقدس آ؛ و آر رىشە مقدس با، پس ئىل يا ھەم مقدس آن.

^{۱۷} اما آر قىرى د ئىل يا إاشكىستە، و تو وايىكە ئىلى د زىيتون وحشى بىئى، د مىن ئىل يا ھەنى و دار زىيۇ پېۋن خىرى و ايمىdal د شىرە پۇقۇت بۇن دار زىيۇ بىر مۇرى، ^{۱۸} و او ئىل يا ئىبال. آر چىنى هيسي، و وير بىار كە تو ويردار او بۇن نىسى، بلکىم او بۇن ويردار تۇنە. ^{۱۹} اوسيه مۇئى: «ئىل يا إاشكىسەن تا مە پېۋن بام». ^{۲۰} يە دۇرس آ. و نۇ و سۇنە بى ايمۇنىشۇ إاشكىسەن، اما تو و ايمۇنە كە پاپارى. پس غورت نو، بلکىم زەلت رۇئە. ^{۲۱} سى يىكە آر خدا و ئىل يا طبىعى رەحم نىكىد، و تو ھەم رەحم نىمى گە.

^{۲۲} پس مېرىبىنى و سختگىرى خدا د ور جىشت با؛ و نۇنۇ سخت مئىزە كە د ايمۇ افتاتە، اما وا تو مېرىبىنە، و اي شرط كە د مېرىبىنى او بەمۇنى؛ ورئە تو ھەم تۈرسە مۇئى. ^{۲۳} و آر و نۇ ھەم د بى ايمۇنى نەمۇنەن، ھەن پېۋن مۇھۇرن، سى يىكە خدا تۇنە و نۇ نە دۇوازە پېۋن بىزە. ^{۲۴} سى يىكە آر تو د دار زىيتون وحشى بۇيە بىئى و بىرخلافى

پس مىپۇرسىم: مە خدا قۇرم خۇشە رە كىردى؟ اصلا! سى يىكە مە خۇم اسرائىل، د نىسل ابراهىم و د طايىقە بنىامىن. ^۲ خدا قۇرم خۇشە كە د نەهاير إشناخت، رەد نىكىدە. مە نۇونىت اوچىئى كە نىسيتەيا مقدس دىبارە ايليا بى مۇئە، كە چطور او د داس قۇرم اسرائىل و تە خدا گلەئى كىرد؟ ^۳ إخداوند، و نۇ پېغەمربىا تو نە كۇشتىنە، مذىح ياتە رەمنە، و تىيا مە نىمنە وجا، و قىصىت جۇن مە نە كىردىنە.» ^۴ اما خدا چى وش جۇن دە؟ يىكە «مە سى خۇم هفت هزار نفر نىنە داشتىمە كە د ور بۇت بعل رۇنى تۆرە.» ^۵ پس ھە چىن، د اى زەمۇن حاضر ھەم باقىمنەيائى ھىسىن كە د رە فېيض خدا انتخاب بىنە. ^۶ اما آر د رە فېيض با، د و رى كاريا نى؛ ورئە فېيض د فېيض نى؛ اما آر و رى كاريا با، د د فېيض نى، ورئە كار د كار نى.

^۷ اوسيه چى؟ يىكە قۇرم اسرائىل او چىئى نە كە د دۇمش بى و داس نىيوردە، و نۇ كە انتخاب بىنە و داس اورىدن، اما باقى دىلشۇ سخت بى؛ ^۸ چىنۇ كە د كەنۇمقدس نىسيتە بى يە:

«خدا روح شىقى وشۇ دە
چش يائى كە يېئىن
و گوش يائى كە نەشۇن، تا و ايمرو.»

^۹ و داود بى مۇئى: «سەفرەشۇ سىيىشۇ بىئە و دام و ئىلە، سەقى با و بىرىدى كە مى كۆئەشۇ و زۇ؛ ^{۱۰} چش ياشۇ چىنۇ تار با كە نەشۇنسوئن بېئىن،

و قىشۇ سى همىشە دولو با.» ^{۱۱} پس مىپۇرسىم: يەنلى و نۇ كۇفتىسىن و زۇ تا سى همىشە بېقىن؟ اصلا! بلکىم و سۇنە خېط

۳۶ سی یکه همه چی د او، و واسطه او،
و سی اونه.
حال تا ابد و او با! آمین.

قُرُونِي زَنَه

۱۲ پس بِرَارُو، و سُنَّه رَحْمَتِيَا خَدَا، دَنُو
تَمَنا مِكِّمَ كِه بَدْنِيَا خُوتُو نِه چِي
قُرُونِي زَنَه، مَقْدِس و باوِدِل خَدَا تَقْدِيمَ بَكِيت
كِه عَبَادَتِ رُوحَانِي شَمَا هِه پِنَه. ۲ هُمْ شَكَلِ اِي
دُنْيَا نُوئَيْتِ، بَلَكِمَ وَا تَأْزَبِي پِهْنِ فَكِرْتُو عِوض
بَاتِ، او سِه تُونِيَتِ إِرَادَه خَدَا نِه بَقْمِيتِ، إِرَادَه
خَو، باوِدِل و كَامِل خَدَا نِه.

۳ سی یکه و سُنَّه فِيضِي كِه نِصْبِيُوم بِيَه و
هَرْ كُوم دِشِمَا مُؤْمِنَ كِه خُوتُو نِه بِيشِتِر د
او چِيئِي كِه هِيسيَتِ و حِسُّو نِياريَتِ، بَلَكِم
هَرْ كُوم و قَدِ اِيمُونِي كِه خَدَا وَتُو دِنَه، دُرس
قَضَاوَتِ بَكِيتِ. ۴ سی یکه هِه چُنُو كِه اِيما د
پِه بَدْنِ عُضُوبِيا زِيادي دَارِيم، و گِرَدِ اِي عُضُوبِيا
كَارِيَاشُو چِي يَكِنِي، پِس اِيما، وا يَكِه زِياديِم،
دِ مَسِيحِ يِه بَدَنِيِم، و هَرْ كُومْمُو تَكِ و تَكِ
عُضُوبِيا يَكِتِري هِيسيَم. ۵ پِس دِ اوْجِه كِه و طَبِيقِ
فِيضِي كِه وِمُو بَخَشِسَه، عَطاِيَا جُورِوا جُورِي
دارِيم، بِيَاتِ وَنُو نِه و كَارِيَيِرمِ: آر نِبُوت آ، و
قَدِ اِيمُونِمُو؛ ۶ آر خَدِمت آ، دِ خَدِمت كِرَدِنِمُو؛
كَسِي كِه تَعْلِيمِيَه، دِ تَعْلِيمِيَه نِشِيَش؛ ۷ كَسِي
كِه تَشْوِيقِي كِه، دِ تَشْوِيقِي كِرَدِنِش؛ كَسِي كِه
كَمَكِي، وَ دَسِ دِلَوازِي كَمَكِي؛ كَسِي
كِه رَهْبَرِي مِيَه، اِي كَارِي نِه وَ غَيْرَتِ آنْجُوم
بِيَه؛ كَسِي كِه رَحْم و مِرْبُونِي و مِرْدِمِي كِه، وَه
نِه وَ شَايِي بَكَه.

نُشَوَّنَه يا مَسِيحِي حَقِيقِي

۹ مَحْبَتِ بَايسِ خالص با. دِ گَنِي بَيَيْتُو بِيا؛ و
او چِيئِي كِه خَو آ، قُرْصِ بَجَسْبِيتِ. ۱۰ يَكِتِري

طَبِيعِتِ و دَارِ زِيَتون اَهْلِي بِيَون بِيَئِي، پِس چَخِنِي
بِيشِر تَلِي اَصْلِي تُونَن و دَارِ زِيَتونِي كِه دِ وَه
بُرِيه بِيَنَه، بِيَون بَانِ.

سِرِ نِجَاتِ اسْرَائِيل

۲۵ بِرِارُو، نِمِي حَامِ دِ ايِي سِرِ بِيَخَوَر بَاتِ، نَكِه
و تَه خُوتُو گَكُو بَكِيت دُونَاهِيَتِ: يَكِه سِنْكِدَلِي
و قَرِي دِ قُومِ اسْرَائِيل حَاكِم بِيَه، تَاهِيَونِي
كِه شَمَارِ غِيرِيَهُودِيَونِي كِه و مَسِيحِ اِيمُونِي
كَامِل با. ۲۶ وَهِه چَنِي گِرَدِ قُومِ اسْرَائِيل نِجَاتِ
پِيا مِيَه، چُنُو كِه دِ نِيَسَنَه يا مَقْدِس نِيَسَنَه
بِيَه:

«نِجَاتِ دَهْنَدَه دِ صَهِيُون مِيا،
و بِيَه دِيَنِي نِه دِ خَانِدانِيَنِي عَيْقَوب وَرِمِيارَه.
۲۷ وَهِه عَهْدِ مِه وَا وِنُوئَه
هِه كِه گَكِنه يَاشُو نِه وَرِدَارِم.»

۲۸ دِ لَاحَاظِ انجِيلِ، يَهُودِيُو و سُنَّه شِمَا
دُشِمِينَ؛ اما دِ لَاحَاظِ انتِخَابِ خَدَا، و سُنَّه
اجِدادِشُو، سِتِين خَدَا آن. ۲۹ سِي یکه خَدَا
پِيشَگَشِيَو دِ دَعَوَتِ خُوشِه پِس نِمَيِزَه. ۳۰ سِي
یکه هِه چُنُو كِه زِمُونِي شِمَا نِسَوتِ و خَدَا
نَافِرِمُو بِيَئَتِ، اما اِيسِه و سُنَّه نَافِرِمُونِي يَهُودِيُو
رَحْمَتِ خَدا اوْمَاهِه و رِيَتو. ۳۱ پِس وَنُو هَم اِيسِه
نَافِرِمُونِي بِيَنَه تَا و سُنَّه رَحْمَتِ خَدا و شِمَا، و وَنُو
هَم رَحْم بُوَهِه. ۳۲ سِي یکه خَدَا گِرَدِ نِه يَنَاهِي دِ
بَنِ نَافِرِمُونِي تَا و هَمَه رَحْم بَكَه. ۳۳ چَنِي قِيلِ آ
دُولَهَمَنِي و دُونَائِي و مَعْرِفَتِ خَدا!

۳۴ دِ دَارِيَيِشِي بِيَشِنِمَوَه سَرِ درِأوِرد
و رَهِيَاشِه نَمَوَه قَمَسِ.

۳۵ «سِي یکه كِيَه كِه فَكِرِ خَداونِدِ نِه

دُونِسَوَه،

يا چَه كَسِي مَشاوِرِ او بِيَه؟

۳۶ «يا كِيَه كِه پِيشَگَشِي و خَدَا دِنَوَه
تا وَشِ وَرِگَرِدَه؟»

دِ حاکم يَا هِراسى نارَن، اما خِلافكاريا دِ وِنُو زَلَهْشُو مِيَرَه. مِيَحَايِ دِ صِحُو قدرت هِراسى نائاشتوئى؟ پس او چىئى كِه دُرس، آ، بَك كِه تو نِه تحسين مِيَگَه،^۴ سِيَيَكَه وَه پاكار خدا آ سِيَيَكَه او بِيجُودى شِمشير سَرِقِي تَوسَه. سِيَيَكَه او پاكار خدا آ، كَسى آ كِه سِي خدا تقاص مِئِيَرَه وَغَصُوبُ خدا نِه مِيارَه وَرِي خِلافكاريا.^۵ پس آپِم باپِس مطیع با، نَه تَنبِيا سِي دِيرى دِ غَضُوبُ خدا، بَلِكم و سُنَه وجدان هَم.

سِيَيَكَه و ابِي سَنَه هَم، شِشما مالیات بِئَيت، سِيَيَكَه صِحُويا قدرت يا پيشكاريا خدا آن، وَ وَيردارِه ابِي چِيا هيسيـن.^۶ حَقِ هَر كَه نِه وِش بِئَيت: آر خَرَاج آ، خَرَاج بِئَيت، آر مالیات آ، مالیات بِئَيت، آر عَزَت آ، عَزَشُونِه داشتوبئيت، وَ آر قُرب آ، قُربُشُونِه داشتوبئيت.

و جا اوِردهن شريعت دِ رَه محبت

زِير دِين هِيج كَه نوئيت، غير يِكَه يِكتري نِه دوس داشتوبئيت، سِيَيَكَه هَر كَه يِكَه هَنِي نِه دوس داشتوبئه شريعت نِه و جا اوِرده.^۷ سِيَيَكَه هُدِيا "زِنَا نَكُو، قتل نَكُو، دوزى نَكُو، طمع نَكُو"، وَ هَر هُدِي هَنِي كِه هي، خلاصه موئه دِ ايِّ كُلوم كِه: «هُمساتِه هَه چِي خُوت دوس داشتو». ^۸ محبت، و هُمساش گَنى نِيمِي كَه؛ پس محبت، شريعيت نِه تُمُوكِمال و آنجُوم مِرسُونَه.

علاوه بَر يِه شِشما دُونىت كِه دِ چِه زِمُونى و سَر مُوريت، كِه ايمداـل ساعتىش رسِسَه كِه دِ خُو وَريسيـت. سِيَيَكَه ايسِه دِ قياس وَ زِمُونى كِه ايمُو اورديـم، نجات و مُو نِيزيكِتى بِهـ. ^۹ شُو اوماـيَه و سَر؛ روز نِيزيك آ. پس بِيات كاريا گَن تاـرىكى نِه بُونىم دير و زِرَه نِير نِه بِكِيم دِ وَر. ^{۱۰} بِيات چُنُو دُرس رفتار بِكِيم كِه مَرس

نه هِه چِي بِرار دوس داشتوبئيت. دِ قُربِنَتايِه و يِكتري دَس پيش بِئَيريت. ^{۱۱} دِ غِيرتُونِه سِي خدا سِلپِسِر نوئيت، دِ روح چِي تَش آلُو بِئَيريت، خداوند نِه خدمت بِكِيت. ^{۱۲} دِ اميد شَاه بِيات، دِ چَقْرِيرِيـا صُور داشتوبئيت، دِ دعاـكرده سِمِر بِيات. ^{۱۳} دِ وِرداـشتِهـن هُوجَه ايمُوداريا و مسيح هُمـبر بِيات وَ مِمُودوس بِيات.

برَكَت بِئَيت وَ وِنُو كِه شِشما نِه مِيـچِزنَن؛^{۱۴} برَكَت بِئَيت وَ وِنُو نِه نُفريـنَكِيت. ^{۱۵} وا وِنُونِي كِه شِشما مِيـگَن شَاهـي بِكِيت، وا وِنُونِي كِه مِيـگريـون بِئَگريـويـت. ^{۱۶} وا يِكتري مداراـتكِيت. غورـت نوئيت، وا آپِمـيـا ضـعـيف آـمـدـوـشـد بِكِيت. هـرـگـزـ خـُونـوـ نـه دـوـنـاـ نـيـئـنـيـت.

وَ هيـشـكـه دـ جـالـ گـنـيـ، گـنـيـ تـكـيـتـ، بـلـكـمـ كـارـيـ نـهـ بـكـيـتـ كـه دـ چـشـ هـمـهـ قـرـبـ دـارـ. ^{۱۷} آـرـ موـئـهـ، تـاـ وـاـچـهـ كـهـ وـ شـمـاـ مـرـبـوـطـ آـ، وـ هـمـهـ دـ صـولـوـصـفـاـ زـنـهـيـ بـكـيـتـ. ^{۱۸} روـلـهـيـ، هـرـگـزـ خـُونـوـ تـقاـصـ نـيـئـيـتـ، بـلـكـمـ وـهـ نـهـ وـاـگـذـارـ بـكـيـتـ و~ غـَضـُوبـوـ خـداـ، سـيـيـكـه دـ كـيـكـوـ تـورـاتـ نـيـسـنـهـ بـيـيـهـ كـهـ «خـداـونـدـ مـوـئـهـ»: «تـقاـصـ هـيـنـ مـيـهـ، مـيـهـ نـمـ كـهـ سـزاـ مـيـئـمـ». ^{۱۹} چـوـوارـشـهـ، «آـرـ دـشـمـهـنـتـ گـسـتـهـ آـ، وـشـ خـورـاـكـ بـهـ، آـرـ تـشـتـهـ آـ، چـيـئـ بـهـ وـشـ تـاـ وـراـشـتـهـ، سـيـيـكـهـ وـاـيـ چـنـوـ دـ رـيـ مـوـريـشـ كـهـ مـرـىـ بـلـيزـياـ تـشـهـ كـوـ مـيـكـيـ وـ رـيـ سـريـشـ». ^{۲۰} گـنـيـ وـتـ غالـوـ نـوـئـهـ، بـلـكـمـ وـاـخـوـئـ و~ گـنـيـ غالـوـ بـوـ.

مطیع قدرت يا حاکم

هر كَه مطیع قدرت يا حاکم با. سِي قدرت يائى هَم كِه هِيسِن، خدا نِئاشُونَه. ^{۲۱} پس هَر كَه و تيشِك قدرتى وَريـسـهـ، و تيشِكـ چـيـئـ كـهـ خـداـ نـيـتـايـهـ وـريـسـاـهـ، وَ وِنُونـيـ كـهـ چـنـيـ مـيـگـنـ، دـاـورـيـ موـئـنـ. ^{۲۲} سـيـيـكـهـ وـنـوـنـيـ كـهـ رـهـ رـاسـ مـيـزـنـ

با. ۱۰ تو سی چی بِرارتِه قضاوت می کی؟ یا تو، سی چی بِرارتِه خوار می کی؟ سی یکه گرد ایما د پُرور تخت داوری خدا مسیم. ۱۱ سی یکه د کُتُو اشعيَا نبی نيسَنَه بِيَهَ:

«خداوند مُوئَهَ و حیات خُوم قِسَم کِه

هر زُونِی اِی د پُرورِ مِه نِم موئَهَ،

و هر زُونِی و خدا اِقرار مِی گَهَ.»

۱۲ پس هر گُوم د ایما جِسُو خُوشَه و خدا پس مِی گَهَ.

۱۳ پس بیايت د ایسه وادِما یکتَری نِه قضاوت نَکِيم، بلکِم قَصْتَ بَكِيت کِه هرگز بردى کِه باعثِ گفتِسِه و زمِ موئَه يا سَدِي د وَرَه بِرارتِه خُوتُو نِئيلِيت. ۱۴ مِه د عیسي خداوند دُونِم و قانع بِیمه کِه هیچ چی خود و خود نِجَس نِي، اما سی کسی کِه وَه نِه نِجَس دُونَه، نِجَس آ. ۱۵ سی یکه آر وا چیئي کِه مُوحُوری بِرارت اذیت موئَه، د تو وا محبت رفتار نِکِرده. وا چیئي کِه مُوحُوری، گسی نِه کِه مسیح سیش مُرد، هلاک نَکُو. ۱۶ پس نِئيلِيت و او چیئي کِه شِما خو دُونیت، گن بُونَن. ۱۷ سی یکه پاشائی خدا حَرَدَه و وِراشَنِه نِي، بلکِم صالحِي پِه و صُولُو سِلامتِه و شای د روح القدس آ. ۱۸ هر گِه مسیح نِه چنی خدمت بَكَه، خدا قبیلش دازه و مردم هَم تصدیقِش مِي گَن.

۱۹ پس بیايت د دُم او چیئي بایم کِه باعثِ بِرقرارِي صُولُو سِلامتِه و تقویتِ ایمُونِ یکتَری موئَه. ۲۰ سی حَرَدَهِن خُوراک، کارِ خدا نِه خِزو نَک! و راسِي همِه چی پاک آ، اما سی وَه کِه وا خردَهِن چیئي باعثِ افتَایِن یکِي موئَه، کار درسی نِي. ۲۱ خو آ کِه گوشت نُخُوری يا شِرُو و وِرَاشُونِي يا کاري نَکي کِه باعثِ افتَایِن بِرارت با. ۲۲ ایمُونِتِه د بازه ای چِيَا، مابین خُوت و خدا نِئَهَدار. خُشالِي وَه کِه سی او چیئي کِه تصدیق

هایم د روشنائی روز، نَه د عیاشی و مَسِي، نَه د بِي عفتی و هَوْسَبازِي، نَه د قِي مِرافَه و حَسِيدِي. ۱۴ بلکِم عیسي مسیح خداوند نِه بَكِيت د وَرَه، و سی هَوْسَ يا جسم تیارِك نِئينِيت تا حاسَه يا جسم نِه بِيارِيت وجا.

یکتَری نِه قضاوت نَکِيت

۱۴ کسی نِه کِه ایمُونِش ضعیف آ، د مِين خُوتُو رَه بِئَيت، اما نَه تِيكَه د سِر عقیدَهِيَا دَمِرگَه بَكِيت. ۱۵ عقیدَهِ دَرَاهَ هَر چیئي نِه بُخُورَه، د حَالِيَّه وَه کِه ضعیف آتنَيَا بلگِواش مُوحُورَه. ۱۶ وَه کِه همِه چی مُوحُورَه نِباپِس وَه نِه کِه نِمُوحُورَه خوار بَكَه، وَه وَه کِه هَر چیئي نِمُوحُورَه، نِباپِس وَه نِه کِه همِه چی مُوحُورَه قضاوت بَكَه، سی یکه خدا او نِه قبُول کِرَد. ۱۷ تو کِيئي کِه پاکار یکي هنَي نِه قضاوت مِي کَي؟ یکه او د ایمُونِش بِفتَه يا بِمُونَه و اريابِش مربوط آ. و او پایار موئَه، سی یکه خداوند تُونَه او نِه پایار بَكَه.

۱۸ یکي پِه روز نِه د روزِ هَنَي بِيتِ دُونَه، د حَالِيَّه کِه بِيتِ دُونَه. هَر کِه بایس د فکِرِ خُوتُو د بَارَه عقیدَهِش خاطرِجمَع با. ۱۹ وَه کِه قُرِبِ پِه روزِ خاصِ نِه زِنَه مِيارَه، سی قُرِبِ خداوند چِنَي مِي گَه. وَه کِه مُوحُورَه، سی قُرِبِ خداوند مُوحُورَه، سی یکه خدا نِه شکر مِي گَه، د حَالِيَّه وَه کِه نِمُوحُورَه، سی قُرِبِ خداوند نِمُوحُورَه و خدا نِه شکر مِي گَه. ۲۰ سی یکه هیچ گُوم د ایما سی خُوش زِنَهِن نِمِي گَه و هیچ گُوم د ایما سی خُوش نِمِي مِيرَه. ۲۱ سی یکه آر زِنَهِن تِكِيم سِي خداوند زِنَهِن مِي کِيم، و آر تَمِيرِيم، سِي خداوند مِي مِيرِيم. پس چِه زِنَهِن تِكِيم، چِه تَمِيرِيم، هِين خداوندِيم. ۲۲ سی یکه مسیح هَه و اي سُنه مُرد و د سِر زِنَه بِي، تا خداوند هَم مُرَدَهِيَا و هَم زِنَه يا

«إِلَّا قُومٌ يَا وَإِلَّا قُومٌ أَوْ شَيْءٌ بَكِيرٌ!»
وَدُوَارَهُ مُؤْنَهُ:

«إِلَّا كَرِيدٌ قُومٌ يَا، خَدَاوَنِي نِه سَتَايِشَ بَكِيرٌ!
وَكَرِيدٌ مَرْدِمٌ دُنْيَا، اُنِه جَلَالٌ بَنَنَ!»
وَدِسَرٌ اشْعَيَا نِبِي مُؤْنَهُ:

«بُنْجِينَهُ يَسَا مِيَايَهُ،
هِه وَهِ كِه وِرْمَسَهُ تَا وَرِي قُومٌ يَا
حُوكِومَتَ بَكَهُ؛

وَأَمِيدٌ غَيْرِيَهُودِيُّهَا وَأَوِ.

١٣ چُنُو با كِه خَدائِي كِه سَرْجَشَمَهُ أَمِيدَ آ،
شَمَا نِه وَتَمُومُ شَيْهِ وَصُولُفُسِلَامَتِي كِه دِ
أَيْمُونَهُ پُرْ بَكَهُ، چُنُو كِه وَقُوتَ رُوحُ الْقَدْسِ،
پُرْ بَايَتِ دِ أَمِيدَ.

پولس پیشکارِ غیرِیَهُودِيُّه

١٤ بَرَازُونِم، مِه خُوم دِ شَمَا خَاطِرِ جَمِعِ إِمَامِ،
كِه شَمَا خُونُو پُرْبِيت دِ خَوئِي وَپُرْأِپُر دِ تَمُومِي
شَناختَ وَتُونِيَتِ وَيَكْتَرِي يَاهِي بَيَتِ.^{١٥} اما دِ
بَارَهِ بَعْضِي چِيَا وَجَسَارَتِ زِيَادَ سِيُونُو نِيَسَنَهِ تَا
وَنُونِ نِه بِيَارِمِ وَيِرْيُونِ وَسُنَّهِ او فِيَضِي كِه خَدا
وَمِنْخَشَنَهِ^{١٦} كِه پِيشَكَارِ مَسِيحِ عِيسَى بَامِ سِي
غَيْرِيَهُودِيُّهَا وَعَنْوَانِ كَاهِنِ، دِ خَدِمتِ انْجِيلِ
خَدا، تَا غَيْرِيَهُودِيُّهَا پِيشَكَشِي باوِدِلِ خَدا بَانِ،
كِه توْسِطِ رُوحُ الْقَدْسِ تَقْدِيسِ بَيَهِ.

١٧ پِسِ مِه وَحَقِّ دِ مَسِيحِ عِيسَى وَخَدِمتِ
خُومِ وَخَدا مِي بالِنِمِ. ^{١٨} سِي يَكَه جَرَأَتِ نِمِي كِمِ
دِ چِيَئِي قِصَّهِ بَكَمِ غَيْرِ او چِيَئِي كِه مَسِيحِ
توْسِطِ مِه كِرَدَه تَا غَيْرِيَهُودِيُّهَا نِه مَطْبِعِ اِيمُونِ
بَكَمِ، وَحَرْفِيَامِ وَكَارِيَامِ، ^{١٩} وَقُوهِ نِشْوَنَهِيَا وَ
مَعْجَزَهِيَا، وَقُوهِ رُوحِ خَدا. چُنُو كِه دِ اورْشَلِيمِ
وَكَرِيدِ رَهِيَا او هُورَه تَا ايلِيرِي كُومِ خَدِمتِ انْجِيلِ
مَسِيحِ نِه وَتَمُومِي آنْجُومِ دَمَهِ، ^{٢٠} وَآرْزُومِ يَهِ
بِي كِه انْجِيلِ نِه دِ جَائِي مَوْعِظَهِ بَكَمِ كِه وَرَزَ يَهِ
نُونِ مَسِيحِ نِه لَشَفَتوَنَنِ، نَكَه مِه بِنَائِي وَرِي

مِي كِه، حُوشَهِ قَضَاوَتِ نَكَه. ^{٢٣} اما وَه كِه دِو
وَشَكَ آ، آرْ بُحُورَه مَحْكُومِ مَوْنَهِ، سِي يَكَه وا
اِيمُونَخَرَدَه. سِي يَكَه هَرْ چِيَئِي كِه دِ رِي اِيمُونِ
نَوْنَهِ، گَنَه آ.

١٥ آيِمِيا ضَعِيفِ نِه تَحْمِلِ بَكِيمِ، وَدِ دُمِ
رَاضِي كِرِيدَهِنِ خُومُونِيَمِ. ^٢ هَرْ كُومِ دِ إِيمَا
بَايِسِ هَرْ چِي خَوْيِي نِه كِه دِ هُمْسَاشِ مِيَئَهِ
دِ او مُورَدِ او نِه خُشَالِ بَكَه، تَا اِيمُونَشِه تَقْويَتِ
بَكَه. ^٣ سِي يَكَه مَسِيحِ دِ دُمِ خُوشِي خُوشِي نِوِي،
بَلْكِمِ چُنُو كِه دِ كَيْتُو زَيَورِ دَادَوَودِ نِيَسَنَهِ بِيَهِ:
«سَرْكَوفَتِيَا وَنُونِ كِه وَتُونِ سَرْكَوفَتِ زَنِ، اَفْتَا
وَرِي مِه.» ^٤ سِي يَكَه هَرْ چِيَئِي كِه دِ زَيِ
نِيَسَنَهِ بِي، سِي تَعْلِيمِ إِيمَا بِي، تَا وَسُنَّهِ پَايَارِي
وَدِلْ گُوِي اِي كِه نِيَسَنَهِيَا مَقْدِسِ وَإِيمَا مِيَهِ،
أَمِيدِ دَاشْتَوَئِمِ.

٥ چُنُو بَوَهِ كِه خَدائِي كِه پَايَارِي وَدِلْ گُوِي
مِيَهِ، يَه نِه وَنُونِ عَطا بَكَه تَا چُنُو وا يَكْتَرِي
هُمْرَأَيِ بَيَتِ كِه وا حَاسَهِ مَسِيحِ عِيسَى جَورِ آ،
٦ تَا وا يَكِ يَه دِلِ وَيَه زِوُو، خَدا وَبُوهِ خَدَاوَنِ
إِيمَا عِيسَى مَسِيحِ نِه جَلَالِ بَيَتِ. ^٧ پِسِ هِه
چُنُو كِه مَسِيحِ شَمَا نِه وَگَرِي قِبُولِ كِرَدِ، شَمَا
هُمْ يَكْتَرِي نِه وَگَرِي قِبُولِ كِرَدِ، تَا خَدا جَلَالِ
پِيا بَكَه.

^٨ سِي يَكَه وَنُونِ مُؤْنَه كِه مَسِيحِ پَاكَارِ
خَتَّهِ بِيَهِيَا بِي تَا رَاسِي خَدا نِه لَشَوِي بِيَهِ، تَا
وَعَدَهِيَائِي كِه خَدا وَبُوهِيَا إِيمَا دِئِي، تَائِيدِ بَكَه،
^٩ وَتَا، قُومِيَا غَيْرِيَهُودِي خَدا نِه وَسُنَّهِ رَحْمَتِهِ
جَلَالِ بَنَنِ. چُنُو كِه دِ نِيَسَنَهِيَا مَقْدِسِ نِيَسَنَهِ
بِي تَيَهِ:

«پِسِ مِه تو نِه دِ مِينِ قُومِيَا غَيْرِيَهُودِي
سَتَايِشِ مِي كِمِ،
وَوْنُومِ تو دَنَگِ مِيارِمِ.»
^{١٠} وَهَنِي مُؤْنَهِ:

سلام و درود

١٦ سفارش خوورمۇ «فېيى» نە وتۇ مى كم، او پاكار كلیسا شەھر كىنخىرىيە آ، ٢ تا او نە د خداوند چۇ كە شايستە ايمۇداريا، قبول بىكىت، و د ھەر چىئى كە ھوجەشەن، و تۇ وش كمك بىكىت، سى يىكە او ويردار خوم و خىلى يَا هەنى بى يە.

٣ و «پېرسىكىلا» و «آكىلا»، هۇمكاريا مە د مسيح عيسى، سلام بىرسنىت، ٤ و نۇ جۇنسۇ نە سى مە قىزىن و خطر، و ئە تىنە مە بلېكم گىرد كلیسایا غىريبەھۇدى ھەم مەمنوندارىشۇن. ٥ ھە چىن و كلیسائى كە د ھۇنەشۇ وا يىك جمع موئن، سلام بىرسنىت، و رفيق عزيزم «اپېنتوس» سلام بىرسنىت كە اولين كسى بى كە د ولات آسيا و مسيح ايمۇ اورد. ٦ و «مرىم» سلام بىرسنىت، كە سىيۇ سخت زەمت گشىتە. ٧ و قۇمۇنم «آندرۇنىكوس» و «يونيا» سلام بىرسنىت، كە وا مە د ھەلەندۇ بىين. و نۇ و تە رسول يَا، اشناختە بى يە آن، و ورزر مە مسيحى بىتە. ٨ و رفيق عزيزم د خداوند «آمېلىاتوس» سلام بىرسنىت. ٩ و «أوريانوس» هۇمكارمۇ د مسيح، و «استاخيس» عزيزم سلام بىرسنىت. ١٠ و «آپلس» كە إمتكۈن خۇشە د مسيح پس دىئە، سلام بىرسنىت. و هوز «آريستوبولس» سلام بىرسنىت. ١١ و قۇموم «ھىزۈدىون» سلام بىرسنىت. و وۇنى كە د ھۆز «ناركىيىسوس» د خداوند هيىسەن سلام بىرسنىت، ١٢ و «تىريفينا» و «تىريفوسا»، سلام بىرسنىت، و نۇ كە د خدمت خداوند زەمت مى گشەن. و «پرسىس» عزيز كە د خداوند خىلى زەمت گشىتە سلام بىرسنىت. ١٣ و «روقۇس» سلام بىرسنىت، كە د خداوند بىرگۈزىيە آ، و د آاش كە د حقى مە ھەم ھە

بى اي بىسازىم كە يىكى هەنى نىتايىه، ٢١ بلېكم چۇنۇ كە د كېتۇ إشعىيا نبى نىستە بى يە: «و نۇ كە گس وشۇ نىكتى، او نە مئىن، و و نۇ كە هىچ نىشتەنە، مى فەنم..» ٢٢ ھە و اى سۇنە چن گل مى حاسىم كە بىام تەنۇ، نۇيە.

برنامە پولس سى دىيئەن روم

اما ايمىdal، سى يىكە د اى منطقە يَا د جائى سى كار نارىم، و د اوچە كە خىلى سال آ ھام د تىمارزو يە كە بىام و تەنۇ، ٢٤ ھام و اى أمىد كە موقع رتە و اسپانيا سىرەم شىما نە بىنىم، و دما يىكە شىما نە دىيئم، مە نە د سفترم و اوچە كمك بىكىت. ٢٥ اما، ايسە، ها رۇئىم و اورشليم، تا سى ايمۇداريا اوچە كمك بۇرم. ٢٦ سى يىكە كلیسایا مقدونىيە و آخائىيە چىن و دىلشۇبى كە سى ايمۇداريا زاڭ اورشليم كمكى رېگن. ٢٧ سى يىكە و نۇ دىلشۇ و اى كاربى؛ و راسى و نۇ ھان زىر دىيئشۇ. سى يىكە آر غىريبەھۇدۇ د بىرگەت يَا روحانى يەھۇدۇ ھەمبىر بىتە، و نۇ ھەم باپس د بىرگەت يَا مالى خدمتى و شۇ بىگن. ٢٨ پىس ھە كە اى كار نە كىردم و چىائى كە جمع بى يە رىسىم و دىشىشۇ، مە د رە شىما رائى اسپانيا موئىم. ٢٩ مە دۇنەم ھە كە بىام و تەنۇ وا بىرگەت كاملى مسيح ميام.

٣٠ ايمىdal بىراۇو، و سۇنە خداوند إيمام عيسى مسيح و محبىت روح القدس، د شىما خواھىشت مى كم كە وا يىكتىرى د دعايانۇ و درگاه خدا سى مە، وارد مە سىمېرىسىت، ٣١ تا د دىس بى ايمۇنیا يەھۇدیيە جۇ بىر تېكم، و خدمتىم سى اورشليم باوەدل ايمۇداريا بويە. ٣٢ تا و حاس خدا وا شايى بىام و تەنۇ و د لارىگ شىما جۇنى تازە بىئىرم. ٣٣ خداي صۇلۇسلامتى و گىرد شىما با آمين.

- ٢٠ خدای صولۇسلاامتى و اي زىئى شىپۇنە دىزىر پاپا شىما مىتلىقىنە.
فېيظ خداوند ايمابىسى مسيح واتۇ با.
- ٢١ ھەمكارم تيموتائوس ونۇ سلام مىرسىنە؛ قۇمۇنوم لوكىوس و ياسون و سوسىپاپىر ھەم سىئۇ سلام كىل مى گىن.
- ٢٢ مە، تيرتىوس، كە اي نۇمە نە نىستىنەم، دى خداوند ونۇ سلام مى كەم.
- ٢٣ گايىس، كە مە و گىرد كليسا، مەمۇنىش ايم، سىئۇ سلام كىل مى گە. إراستوس كە خەرۇنەدار شهر آ و بىرالىما گوارتوس ونۇ سلام مىرسىن.
- ٢٤ [«فېيظ خداوند ايمابىسى مسيح وا گىرد شىما با.آمین»]
- ٢٥ ايىدال چىلال و وە كە تۇنە طبىق انجىيل مە و موعظه عىسى مسيح، شىما نە تقويت بىكە، طبىق دىيارى بى يەن سىرى كە د دۇزۇن دىرەرازى پوشىشە بى،^{٢٦} و ايىدال دىيارى بى يە و توسىط نىستانە يانبىا و طبىق ھۇ خدای ابدى، و گىرد ملت يانبىا و طبىق ھۇ خدای ابدى، اطاعت بىگىن.^{٢٧} و وە كە ئىنبا خدای دۇنا آ، توسىط عىسى مسيح تا ابد چىلال با!آمین.

چى دا آبى يە.^{١٤} و «آسينىكىريتوس»، «فېلگۈن»، «ھەرس»، «پاتروباس» و «ھەرماس» و بىرۇنى كە هان واشۇ، سلام بىرسنىت.^{١٥} و «فېلولوگوس»، « يوليا»، «نيرياتس» و خۇورىش، و و «أوليمپاس»، و گىرد ايمۇدارىيائى كە هان واردىشۇ، سلام بىرسنىت.^{١٦} وا ماچى مقدس و يېكتىرى سلام بىكىت. گىرد كليسا يام مسيح و شىما سلام مىرسىن.

سفارش يا آخر

١٧ ايىدال بىرۇزو، د شىما خواهىشت مى كە و بىرۇ و گىسۇنى با كە باعىث چىگائى آن و بىردى مۇئىن د رەھنۇ و هان و تىشكى تعليمى كە ياي گىرىتىيە، دىشۇ دىر بېرىرىت.^{١٨} سى يېكە چىنى آيىيائى، خداوند ايمابىسى نە خدمت نىمى گىن، بلکەم هان د دۇم گىيە خۇشۇ، و وا خەرقىيا نزىم و تملۇق، دىل ياي آمېم ياسادەدلى نە مى فەرىۋەن.^{١٩} سى يېكە اطاعتىنۇ سى هەمە إشناختىبى يەآ، چىنۇ كە مە بابت شىما شابى مى كەم، اما دەنۇ مى حام د خۇئى دۇنا و د گىنى سادە بایت.